

Befaring som medvirkningsmetode i ulike faser av planprosessen

Kunnskap om innbyggernes ønsker og behov knyttet til sitt nærmiljø, har stor verdi for utvikling av lokalsamfunnet. Befaring som medvirkningsmetode kan gjennomføres i ulike faser i en planprosess. Her beskrives hvorfor metoden er viktig på de ulike nivåene og hva det kan gi av verdi gjennom hele planprosessen.

I kommunal planstrategi

Ikke egnet

I kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunen som helhet og kommunen som organisasjon. En god samfunnsdel defineres ut fra i hvilken grad det er et fokusert og handlingsrettet dokument som tydelig peker ut prioriterte satsingsområder.

Befaring som metode kan på dette nivået bidra til å skaffe dypere innsikt både i de sosiale og fysiske forutsetningene knyttet til et område og belyse sammenhengen mellom dem og hvordan faktorene påvirker hverandre. Metoden kan skaffe et rikere kunnskapsgrunnlag, som vil være relevant både for hvordan samfunnet og de fysiske omgivelsene utformes, og således knytte samfunnsdelen til arealdelen.

Befaring er mest vanlig å gjøre i forbindelse med utarbeiding av kommuneplanens arealdel eller reguleringsplan, men det kan også være nyttig for å belyse og avdekke potensielle konflikter i tidlig fase i samfunnsdelen. Det kan for eksempel være i tilfeller der det vurderes fortetting av et område, og hvor konsekvensene for berørte naboer er vanskelig å beskrive kun gjennom tekst. Tidlig befaring i områder hvor det er stor sannsynlighet for konflikt, og håndtering av det i forkant, vil kunne gjøre videre planprosess enklere.

I kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel er en arealplan for hele kommunen, som viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Arealdelen skal fastlegge hva de forskjellige arealene i kommunen kan brukes til.

Befaring som metode vil gi stedfestet lokalkunnskap om muligheter og utfordringer knyttet til arealer til kommuneplanens arealdel og aktuelle framtidige utbyggingsområder. Å befare området tidlig, vil hjelpe til og synliggjøre potensielle utfordringer og muligheter knyttet til utvikling av et område. I områder med potensiale for særlig stor konflikt, bør det også legges til rette for deltakelse av beslutningstakerne så tidlig som mulig i planprosessen.

I reguleringsplanen

Befaring på en tomt eller i et område er nyttig både for kommunen, utbygger og beslutningstaker og andre relevante aktører. Det gir mulighet for å med egne øyne se og forstå hvordan aktuelle tiltak vil kunne berøre naboer og andre aktører. En befaring med en sammensatt gruppe interessenter vil

gjøre det mulig å belyse saken fra flere sider. Det har stor verdi for videre prosess fram til byggesak å ha vært fysisk tilstede i et område som skal utvikles. Da vil alle ha et felles utgangspunkt og økt forståelse for hvorfor planen blir utformet som den blir.